

A decorative graphic featuring two unrolled scrolls of parchment, one on the left and one on the right, with ornate scrollwork and flourishes in the center. The background is a textured, aged parchment color.

תורת הרי"ף

ביאורים, פנינים, מוסרים והודושים משיעורי
האדמו"ר רבי ראשי"דו פינמל שליט"א
לפרשת השבוע

A decorative flourish consisting of a central scroll-like element with symmetrical flourishes on either side, flanked by horizontal lines.

פרשת תרומה

פרשת תרומה

**"וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה סֵאת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ
לְבו תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי"**

בצלאל היה מצרף את המחשבה
והמעשה של תרומת בני ישראל ומעלה
אותם לקב"ה

אנחנו מוצאים בפרשת השבוע דבר של פלא גדול, התורה מתחילה ואומרת "דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" תרומה מסתיים באות ה' ואחרי כן התורה ממשיכה ואומרת "סֵאת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבו תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי" מסתיים באות י'. נשאלת השאלה מה ההבדל בין תרומה לתרומתי, למה פעם אחת נאמר עם ה' ופעם שניה עם י'?

אלא אפשר לבאר, העולם הזה נברא באות ה' ועולם הבא נברא באות י' (מדות כ"ט), הקב"ה רוצה מכל אחד את סוג התרומה שלו, שאהובה

עליו ויקרה וחביבה לו ביותר, יש אדם שהעולם הזה אהוב וחביב לו מאוד, הוא אהב כסף והב, אהב דברים גשמיים. יש אדם שהאהבה שלו יותר לדברים רוחניים לתורה ולמצוות, לקדושה ולמעשים טובים.

פה הקב"ה מבקש מכל אחד שיתן את התרומה שלו על פי הרצון והאהבה שיש לו יותר, מי שהאהבה שלו לדברים גשמיים הקב"ה מצווה אותו "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" יביא דבר של כסף, זהב ואת זה יתרום למשכן. אדם שהעניינים הרוחניים אצלו הם הדברים הגבוהים והדברים החשובים, ממנו הקב"ה מבקש "תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי" שמסתיים באות י' שממנה נברא העולם הבא.

יודוע מה שאומרים רבותינו הקדושים שכצאלל היה יודע לחשב את המחשבות של כל אחד מה הייתה המחשבה שלו ומה הייתה הנתינה שלו. בצלאל היה קושר מחשבה טובה למעשה, היה לוקח את המחשבה הטובה שאדם מכון והשני עם המעשה שהיה מותן

וכך היה מחבר את האות י' והאות ה' את התרומה של זה ואת תרומתי של זה ומאחד אותם שיחיו דבר אחד וככה העלה את זה לפני הקב"ה מעשה טובה ומחשבה טובה שיצורפו לדבר אחד.

וזה המעלה הגדולה, מתי שבני ישראל באהבה ואחוזה הקב"ה לוקח מחשבה טובה וכיחד עם מעשה טוב מצרף אותם ועושה אותם דבר אחד.

*"יִקְחוּ לִי תְרוּמָה טָאֵת כָּל אִישׁ אִשׁוֹ יִדְבְּבוּ
לְבוֹ תְקִחוּ אֵת תְּרוּמָתִי"*

*מצוות שעושים לא לשם שמיים נשאר
בארץ ומקטרגת על האדם*

יהודי צריך להקפיד שכל מצוה וכל דבר שהוא עושה, צריך לעשות אותם לשם שמיים. אם אדם עושה מצוה שלא לשם שמיים, המצוה לא זוכה לעלות לשמיים והיא עומדת

ומקטרגת עליו למה לא מעלים אותה לשמיים
לכור מחצבתה, למשימה הראוי שצריכה
להיות בה.

מסופר על רבנו הבעל שם טוב, שבאחד
הימים נכנס לאחד הבתי מדרש ואמר בצער
הבית מדרש הזה מלא כולו בתורה. שאלו
התלמידים, הרב אמר שהבית מדרש מלא
בתורה, למה הרב בצער? ענה להם הבעל שם
טוב, הבית מדרש מלא בתורה אבל התורה
לא עולה לשמיים. אדם צריך לעשות מצוות
ומעשים טובים שיעלו לשמיים, לא שישאר
בעולם הזה. כשאדם עושה את המצוה לשם
שמיים, בשלימות לשם ייחד קודשא בריך
הוא, הוא גורם שמצוה עולה לשמיים ונהיית
מליצת ישר עליו.

וכך אפשר לפרש ולומר בפרשת השבוע,
אנחנו מוצאים בפרשה "דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לִמְנוּ
תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתוֹ. וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ
מֵאִתָּם" אנחנו רואים שהתורה הקדושה
אומרת ג' פעמים את המילה תרומה פעם

ראשונה "יִקְחוּ לִי תְרוּמָה", פעם שניה "תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי" ופעם שלישית "זֹאת הַתְּרוּמָה".

אם כך אפשר לבאר ולומר פעם ראשונה שאמר "יִקְחוּ לִי" לי לשמי, שיהיה לשם שמיים. פעם שניה "אֶת תְּרוּמָתִי" שיהיה בשלימות גם לשם שמיים, והפעמיים הללו שהם לשם שמיים יש בהם את הכוח להעלות את התרומה לקב"ה ולהיות במקום גבוה במקום גדול. אבל כשאדם עושה מצוה עם גיעות עצמיות, עם מחשבות ורצון עצמי אז זו הפעם השלישית רק "זֹאת הַתְּרוּמָה" לבד, שנשארת למטה ולא עולה למעלה.

הגדולה של האדם יִקְחוּ לִי תְרוּמָה לי לשמי לעלות את זה למעלה, תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי עם י' בסוף לשם הקב"ה וכשהאדם חושב ומתכנן שהכל יהיה לשם שמיים, מתי שיש את התרומה ואדם עושה אותה כך יש לה כוח לעלות למעלה למקום גבוה הראוי לתורה ולמצוות ולמעשים טובים.

לכן אדם צריך להקפיד בכל מצוה שהוא עושה לעשות אותה לשם שמיים אם הוא לא

יעשה אותה לשם שמיים, היא נשארת בעולם הזה ונהיית קטרוג שמקטרגת על האדם ומזיקה ומטריעה לאדם. לכן הרבה פעמים אדם עושה מצוה ויוצא לו מזה רע, כי הוא לא עשה את זה לשם שמיים והמצוה הזו עומדת ומקטרגת עליו, כי היא נשארת פה והיא רוצה לעלות למעלה, לכן כל מצוה שאדם עושה יעשה אותה בשלימות לשם שמיים.

”דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה סֵאת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לִבּוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמַתִּי”

בלימוד חומש ומשנה סאחדים את שמו של הקב"ה ומקרבים את הנאולה

התורה הקדושה בפרשת השבוע אומרת **”דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לִבּוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמַתִּי”** צריך להקשות הרי ידוע שכל מילה או רג שכתובים בתורה הם מדויקים דקדוק גדול ביותר. אם

כך צריך להבין מה הפירוש שהתורה אומרת
תְּרוּמָה ואחרי כן התורה אומרת תְּרוּמָתִי, או
שנקרא לזה תרומה כל הזמן או שנקרא לזה
תרומתי. אם כך למה התורה כך אומרת?

אלא אפשר לפרש על פי מה שמספרת לנו
הגמרא (כ"ט פה) וטאמר את הדברים בקצרה, רבי
חנינא ורבי חייה התווכחו ביניהם, רבי חנינא
אמר לרבי חייה אתה צריך לכבד אותי מאוד,
כי אם התורה תשתכח ה"ו מהעולם, אני בכוח
הפלפול של התורה שיש לי אני אחזיר את
התורה לעולם, כך אמר רבי חנינא לרבי חייה.

אמר רבי חייה לרבי חנינא אני אגיד לך מה
אני עושה בשביל התורה ואתה תאמר לי מה
אתה אומר על מה שאני עושה. אני לוקח זרעים
של פשתן וזורע אותם באדמה, מתפלל לקב"ה
שירד גשם. מתי שירד גשם גדל הפשתן, אני
עושה ממנו מלכודות, במלכודות האלו אני צד
צבאים, שוחט אותם, לוקח את הבשר ומחלק
אותו לעניים.

על העור אני כותב חמישה תומשי תורה ושישה סדרי משנה, הולך לכפרים שיש שם ילדים יהודיים שלא יודעים את החומש ומלמד אותם חמישה תומשי תורה. משם אני הולך לכפרים שיש שם ילדים יהודיים שלא יודעים משנה ומלמד אותם שישה סדרי משנה, כך אני עושה. אמר לו רבי חנינא אתה צודק, ועל זה רבי הקדוש אמר גדולים מעשי חייא, המעשים האלו של רבי חייא הם גדולים מאוד שלימד חמישה חומשי תורה ושישה סדרי משנה.

צריך לשאול שאלה גדולה, למה הוא לימד חמישה חומשי תורה לחמישה ילדים, ושישה סדרי משנה לשישה ילדים, אם הוא הולך לכפרים שיש שם ילדים יהודיים שלא יודעים תורה, תלמד עשרים ילדים חומש, תלמד שלושים ילדים משנה, למה רק חמישה ילדים חומש ושישה ילדים משנה, ואחרי כן שוב היה הולך חזרע פשתן, צד צבאים לוקח את הבשר ומחלקו לעניים, כותב ספרי תורה ומשניות על העור. מדוע כך רבי חייא התנהג?

אלא אולי אפשר לפרש ולומר, ידוע ששמו הקדוש, הגדול והמרום של הקב"ה היה הוה ויהיה זה י-ק-ו-ק, ושם זה יצא מראשי תיבות הפס' "יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ". ידוע מתי שבית המקדש בניי אז השם של הקב"ה שלם "יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם" זה י-ה שבית המקדש בניי, ו-ה "וְתִגַּל הָאָרֶץ" שיש בארץ שמחה גדולה שבית המקדש בניי, זו השלמות של שמו של הקב"ה, י-ק-ו-ק. אבל מתי שבית המקדש נחרב, ירדו ו-ה ונשאר רק י-ה ישמחו השמיים, כי הארץ לא שמחה שבית המקדש נחרב.

אם כך אפשר להבין מה שעשה רבי חייא, ישמחו השמיים י-ה תמיד יש כי זה דבר רוחני דבר עליון, רבי חייא כדי להשלים את ותגל הארץ אתו-ה שבית המקדש לא בניי, היה רבי חייא הולך ומלמד ה' ילדים ה' תומשי תורה, ו' ילדים ו' סודי משנה. רבי חייא היה מקרב את ה-ה-י את בנין בית המקדש, להשלים את שמו של הקב"ה ישמחו השמיים ותגל הארץ, לכן גדולים מעשי חייא כי היה מקרב את

הגאולה ובניין בית המקדש, כשהיה משלים את שמו יתברך של הקב"ה.

ועל פי זה יובן, וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה מִסְתִּיִּים באות ה', נָתַתְּ כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִקְנֶה לִבּוֹ תְּקֻחוּ אֶת תְּרוּמָתִי מִסְתִּיִּים באות י', אותיות י-ה שעל ידי המשכן ישמחו השמיים. ולאדם נשאר להשלים את רתגל הארץ, על ידי לימוד חומש ולימוד משנה ומחזק את האות ה' של שם ה' בחמישה חומשי תורה ואת האות ו' של שם ה' בשישה סדרי משנה, כך הוא מקרב את הגאולה ומאחד את שמו של הקב"ה וגורם לבניין בית המקדש שיבנה במהרה בימינו.

לכן מתי שאדם לומד חומש או לומד משנה יכון בדעתו להשלים את ה-ו-ה' ששמו של הקב"ה יהיה שלם ישמחו השמיים ורתגל הארץ.

**"זאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב
וכסף ונחשת"**

**הקב"ה רצה שהמשכן יבנה מהאבה של
עם ישראל לך ציוה שיתנו כסף זהב**

בפרשת השבוע הקב"ה מצווה את משה
רבנו שיצווה את בני ישראל לתרום כסף
וזהב חבירים יקרים לבנות את המשכן. צריך
להקשות קושיה חזקה, הרי הקב"ה מלאה
כל הארץ כבודו, כל דבר בעולם שייך לקב"ה.
אם כך מה הקב"ה צריך שאנשים יתרמו כסף
זהב, וכי הקב"ה צריך כסף זהב למשכן הרי
הכל שלו, הקב"ה זה דבר רוחני למה צריך כסף
זהב לבנות את המשכן בשביל מה? בשביל
מה הקב"ה צריך את העורות תחשים ולברוא
במיוחד את המין של החיה עם העור היפה
לשעתו בלבד, הרי הקב"ה לא צריך את כל זה,
אז למה הוא מבקש שנתרום כסף זהב לבניית
המשכן?

ועוד אפשר לשאול, בונים בית כנסת ומהדרים אותו, עושים את הבית כנסת היפה ביותר "זו אלי ואננה" (שמות טו, ג). אדם קונה כוס קידוש טובה ביותר והיפה ביותר, בשביל מה צריכים להדר במצוות? הרי הקב"ה אוהב פשטות זה הדבר הטוב ביותר, אז למה צריך את כל הפאר וההדר?

אלא, אומר על זה רבנו האלשיך יסוד גדול, כתוב בשיר השירים "אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הקנזן. עמודיו עשה קסף רפידתו זהב מרפבו ארגמן תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים" (שירש ג, ט) אפריון זה בית המקדש, עשה לו המלך שלמה שלמה המלך בנה את בית המקדש מכל הדברים הטובים, וכל זה בשביל דבר אחד תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים. הקב"ה רוצה את האהבה של האנשים.

אהבה זה לא דבר שאפשר לתת ביד, אדם שאומר בפה שהוא אוהב מישרו אולי זה נכון ואולי לא. אדם מראה שהוא אוהב מישרו על ידי שהוא לוקח את הדבר שהוא אוהב ונותן את הדבר, כך הוא נותן את האהבה.

הקב"ה רצה שאנשים יתרמו לבית המקדש את האהבה שלהם, את האהבה שלהם יתנו על ידי שיתרמו את הכסף והזהב, את הזכרים שיקריים וחשובים להם מאוד ויתנו את זה לבית המקדש הם נתנו את האהבה שלהם. מתי שאדם אוהב דבר הוא שם את האהבה שלו בתוך הדבר, מתי שהוא נותן את הדבר שהוא אוהב אז הוא נתן את האהבה שלו. "אִפְרָיִם עָשָׂה לֹו הַמֶּלֶךְ שְׁלֵמָה" שלמנה המלך בנה את בית המקדש "תִּכּוּ רָצוֹף אֶהְבֶּה" עשה את הכל בשביל לשים את האהבה של עם ישראל בבית המקדש, לכן הוא לקח את כך הכסף והזהב.

אם כך הקב"ה רוצה את הכסף והזהב לבתי כנסיות זה אֵלֵי וְאֶנְהוּ לא בשביל הפאר וההדר, שזה משמח את הקב"ה פאר והדר. אלא הקב"ה רוצה שאנשים יקחו את מה שהם אוהבים ושימו בבית המקדש, את האהבה הקב"ה רוצה. אז הנתינה לבית הכנסת, הנתינה לתורה ולקדושה, מתי שהאדם אוהב את הדבר ונותן את הדבר זה נקרא שתתם.

הקב"ה רוצה את האהבה "תָּנָה בְּנֵי לֶפֶךְ לִי" (משלי כג, טו), רוצה את הלב את האהבה. הנתינה של הדברים היקרים לבית הכנסת, לבית מדרש לתורה, מתי שנותנים את האהבה זה מראה שהאדם אוהב ואת זה הקב"ה רוצה, וזה מה שתרמו בני ישראל למשכן את האהבה שלהם. הקב"ה רוצה את האהבה של היהודי, ששם תשרה הברכה ושם תשרה השכינה במקום שיש את האהבה של היהודי.

"וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם"

מעלת בניית בית כנסת ובית מדרש

רבותינו הקדושים אומרים לנו שבני ישראל תרמו הרבה כסף לבנות את המשכן. את הכסף שנתר מהתרומות שבני ישראל תרמו למשכן, משה רבנו לקח ובנה עם זה בית כנסת ובית מדרש לעם ישראל. צריך להקשות קושיה חזקה ביותר התורה הקדושה (תמיד לא) אומרת

לנו שמעלין בקודש ואין מורידין, למשל אם אדם תרם לקנות כסאות לבית הכנסת ויש כבר כסאות בבית הכנסת, מותר לקנות בכסף שולחנות להעלות בקודש, או אדם תרם כסף לקנות סידורים ויש סידורים כבר מותר לקנות עם הכסף חומשים.

אבל להוריד בקודש אסור, אם אדם תרם כסף לבנות היכל אסוד לקחת את הכסף ולקנות איזו כסאות, שמעלין בקודש ואין מורידין זה יסוד גדול בתורה, אם יש כסף למשהו קדוש אתה יכול לקנות בדבר משהו יותר קדוש, אבל אתה לא יכול להוריד את הקדושה שיש לדבר פחות.

אם כך צריך לשאול בני ישראל תרמו כסף לבנות את המשכן, שזה הבית של הקב"ה "וַיַּעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם" אם כך איך משה רבנו לוקח את הכסף ובונה עם הכסף שנתנו בית כנסת גדול ובית מדרש, הרי מעלין בקודש ואין מורידין?

אלא רואים פה יסוד גדול, שמקום של בית כנסת ובית מדרש הוא עלייה בקודש גדולה

אפילו על המשכן. אם יש כסף למשכן ונותר, מותר לבנות בזה בית כנסת ובית מדרש כי המעלה של בית כנסת ובית מדרש היא לא פחותה ממשכן העדות שעליו אמר הקב"ה "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם", המעלה של בית כנסת ובית מדרש היא גבוהה ביותר שאין שני לה.

לכן, אם אדם תרם כסף לכל דבר ונשאר כסף תרומה אותו לבית כנסת או לבית מדרש, תבנה בית כנסת או בית מדרש. הקב"ה משורה את שכינתו בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ואדם שהוא חלק מבית כנסת או מבית מדרש מעלתו עצומה.

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם"

כל אדם שמניח תפילין או מזכה אחרים
בתפילין בונה את בית המקדש

אנחנו מוצאים בפרשת השבוע "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו" ורש"י במקום אומר וכן תעשו, לדורות. המצוה של המשכן היא לדורי דורות, זו לא רק מצוה בזמן שבית המקדש קיים או בזמן שיש את המשכן או יש מצוה שיהיה משכן, אלא רש"י אומר שהמצוה של המשכן היא לדורות, שבכל דור דור צריך שיהיה ליהודי את המשכן.

והרמב"ם פוסק להלכה (ספר המצוות, מצוה כ) הציוי שנצטוונו לעשות בית לעבודה, שבו תהיה ההקרבה והבערות האש תמיד, ואליו תהיה הפניה ובו תהיה הדגיגה וההתקבצות בכל שנה והוא אמרו יתעלה "ועשו לי מקדש". אומר הרמב"ם ששם צריך להקריב את הקורבנות, שם צריכות להיות כל הפניות שלנו, שם צריכות

להיות כל התפילות שלנו למקדש הזה. בזמן שבית המקדש היה קיים ובזמן שהמשכן היה קיים אפשר היה לקיים את הציווי הזה, אבל היום שהמקדש הזה חרב, אז איך אפשר לקיים את מצוות ועשו לי מקדש לאורך כל הדורות?

אלא מובא בשל"ה הקדוש (ספר מצוות תפילין, פ"א אות ד') בשם רבנו בחיי כי תפילין של יד הוא כנגד הלב ותפילין של ראש הוא כנגד המוח, ושניהם כנגד שני הכרובים שהיו מעל הארון.

וכן בזהר הקדוש מובא (ח"י שו"ה קל, ע"ב) רבי יהודה רבי ייסא ורבי חייא הלכו לרבי אלעזר בנו של רבי שמעון ומצאו אותו שהיה עוסק בסתרי תורה בעניין תפילין. ואז אמרו לו נגיד לך משהו בשם אבא שלך רבי שמעון בר יוחאי לגבי תפילין, על ידי מצוות תפילין אפשר לקיים את המצוה של "ועשו לי מקדש ושכנתי בו" אפילו שבית המקדש נחרב.

זהו פלא ויסוד עצום, כל פעם שיהודי מניח תפילין, קורא את הקורבנות בתפילה ומתפלל

איתם את התפילה שעליה נאמר "אֲשַׁלְמָה פְּרִים שְׂפִתַיִךְ" (הושע יז. ג) שהקורבנות יהיו התפילה שאנו מתפללים, זה כאילו שהקריב קורבנות בבית המקדש. וכך המצוה של ועשו לי מקדש אמרה לדורי דורות על ידי מצוות תפילין. אדם צריך לדעת כל פעם שהוא מניח תפילין או מזכה יהודי להניח תפילין הוא קיים את המצוה שהקב"ה ציווה אותנו "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם".

אם כך הכוח והגדולה של מצוות התפילין זו בניית המשכן, מי שרוצה לבנות את המשכן מניח תפילין וכך גם יהודי שמזכה אחרים להניח תפילין. ולכן רבי שמעון בר יוחאי אומר שבכל פעם שיהודי מתפלל או לומד עם התפילין כאילו הקריב קורבנות במשכן. כי המעלה של המשכן היא גדולה ביותר וכך גם מעלת התפילין.

"וְעָשׂוּ לִי סִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם"

אדם שסכנד חפצי מצוה ונוהג בהם
ביתר קדושה וכבוד זוכה למעלה גדולה
ושכר כפול ומכופל

בפרשת השבוע אנחנו מוצאים שהקב"ה מצווה את משה רבנו לבנות את המשכן ואת הכלים למשכן. במשכן היו חמישה עשר כלים, אומרים רבותינו שהבנייה שהקב"ה בנה את המשכן, הקב"ה נפח באפם של הכלים חיות כמו שהקב"ה נפח באדם רוח ונשמה, ובכלים האלו הייתה חיות ממש.

ומובא בזהר הקדוש (חרומה קטא, ע"א) שרבי שמעון בר יוחאי מספר על דניאל איש חמדות, מתי שנבוכדנצר רצה להראות שכוחו גדול, הלך נבוכדנצר ובנה פסל גדול ובפה של הפסל הוא שם את הציץ, הציץ היה מדבר ואומר "אנכי ה' אלוהיך". כל העולם היו באים ורואים את אותו פסל מדבר והתחילו להאמין שהפסל הזה הוא אלוהים והתחילו להשתחוות אליו.

לקח נביכדנצר את דניאל ואמר לו לבוא לראות את הפסל ואם הפסל ידבר אז שגם הוא ישתחוה אליו. התקרב דניאל לפסל ואמר לציץ, הקב"ה ברא אותך לקדש שם שמייים ועכשיו אתה גורם חילול שם שמייים. מסופר שהציץ נפל מהפה של הפסל ואז הפסל הפסיק לדבר והכל נפל, והאמונה של כולם נפלה וירדה.

רואים שבבניה של המשכן והכלים זו לא הייתה בניה של המשכן סתם, אלא בכל כלי הייתה חיות כמו שיש באדם וזה היה הדבר המיוחד של בית המקדש.

אדם צריך לדעת שבכל תשמיש של קדושה, בתפילין במזוזה בספר תורה, בכל עניין של קדושה יש כמו חיות מיוחדת מהקב"ה "וְאָתָה מְחַיֶּה אֶת קַלְמֶךָ" (נחמיה ט. ו) הקב"ה מחייה כל דבר של מצוה וכל דבר של קדושה. מתי שאדם נוהג בדברים אלו קדושה יתירה שיש בזה חיות, והוא מסתכל על כל חפץ של מצוה שיש בזה חיות שהקב"ה נפח בהם כוח של חיות מיוחדת, אדם מכבד את הקב"ה ומכבד

את המצוות והמעשים טובים, ומעלתו גדולה
ושכרו כפול ומכופל מאיתו יתברך.

*"וְעָשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים אֶפְתָּיִם וְחֻצֵי אֲרָכּוֹ
וְאִפְּהָ וְחֻצֵי רִחְבּוֹ וְאִפְּהָ וְחֻצֵי קִטְתּוֹ"*

*האדם צריך לזכור את הרגעים הקשים
והשפלים שלו שמהם יתחזק ויעלה
לדרגות הגדולות*

אנחנו מוצאים בתורה הקדושה שכוון גדול
ביום הכיפורים נכנס לשרת ולעבוד בקודש
הקדושים בבגדי לבן ולא לובש בגדי זהב,
משום שזהב מזכיר את חטא העגל האסור
שקטגורי יהיה סנוור, להזכיר את חטא העגל
ביום הכיפורים ולכן מחביאים את הזהב ולא
משתמשים בו, אלא רק בבגדי לבן שמראים
כמו סמל על אדם שנכנע. כמו להבדיל
במלחמה, אדם נכנע ומרים דגל לבן שמראה
על כניעה, כך ביום כיפור אנו לובשים בגדים

לבנים כמו אדם מת שמלבישים אותו תכריכים לבנים וכמו אדם שמרים דגל לבן שנכנע, לא שמים זהב לא להזכיר את הקטגור שהוא חטא העגל הזהב.

רבותינו הקדושים אומרים לנו (ביב הי'): שבמשכן ובבית המקדש בקודש הקודשים היה את הארון ובו היו לוחות הברית והיו עוד גם את השברי לוחות הראשונים שנשברו. והתורה הקדושה מספרת לנו מתי שבני ישראל היו יוצאים למלחמה היו לוקחים איתם למלחמה את השברי לוחות שיהיו לעזרתם במלחמה כמו קמיע.

אם כך חשבנו להקשות קושיה חזקה ביותר, הגמרא אומרת (ראש השנה טו) שכהן גדול לובש ביום הכיפורים בגדי לבן ולא זהב כדי לא להזכיר שלא יהיה קטרוג של זהב על חטא העגל. שברי לוחות שזה ממש מזכיר את חטא העגל שהלוחות הראשונות נשברו בגלל חטא העגל, את זה אנחנו כן לוקחים למלחמה, הרי מלחמה זה זמן של דין וזמן של סכנה, יכולים להפסיד ולמות, יכולים לקרות אסונות, אם

כך למה לוקחים שברי לוחות למלחמה, צריך להחביא אותן כי זה מזכיר את חטא העגל, אם ביום כיפור מחביאים את הזהב, אז ק"ו את לוחות הברית שזה הסמל של השבר של החטא הגדול של העגל, אז איך אפשר לקחת אותם ולעשות כזה דבר?

אלא צריכים ללמוד יסוד גדול, גם את הרגעים הקשים, הרגעים הנמוכים והשפלים של הבן אדם הוא צריך לקחת אותם ולזכור אותם, לרומם אותם ולחזק אותם שהם יהיו הבניה לנפש שלו להתרומם, לעלות ולהתעלות.

שברי הלוחות מראים לנו שלא התנהגנו טוב, נפלנו והתזדדרנו, נשברו הלוחות ונחרב לנו חורבן גדול, נגרם נזק גדול ביותר. אז בזמן המלחמה שצריכים הרהורי תשובה, צריכים להיות קרובים להשם, לוקחים את השברי לוחות שיזכירו לנו את רוב המעלה שהיינו במתן תורה "נִפְשֵׁי יִצְאָה בְּדַמְדָּם" (שורש ה. ו) שהגענו לדברים הגדולים ביותר ואיבדנו את המעלות הגדולות בגלל טפשות שנכנסה בעם ישראל. לכן לוקחים את השברי לוחות שהם

יזכירו לנו ברגעים הקריטיים של המלחמה, בכמה זבקות, בכמה קדושה ובכמה רוממות יהודי צריך להיות עם הקב"ה.

אדם צריך לקחת את הרגעים הקשים שלו, את הרגעים השפלים שלו, הרגעים שיש לו זכרונות קשים מהם, לבנות אותם שהם יהיו הסולם לטפס ולעלות, להתרומם ברגעים הקשים לדברים גדולים ולדברים נשגבים.

לכן לוקחים למלחמה את שברי הלוחות שבאו מחטא העגל, שנוכח את הרגעים הגדולים שנפלטו והתדרדרנו, שנשברו לוחות הברית והקב"ה מאס באותו זמן בעם ישראל והיינו ברגעים קשים, זה מזכיר לנו את זה ואת זה לוקחים. ברגעים הקשים נזכור את הרגעים השפלים, שמהם נלמד להתחזק ולעלות לדרגות הגדולות.

אדם צריך לזכור את הרגעים הקשים, דוד המלך אומר (תהלים ט, ט) "שְׁיִמָּה דְמַעְתִּי בְּאֹדָךְ" הקב"ה תיקח את הדמעה שלי את הרגעים הקשים שלי ותשמור אותם. שהרגעים הקשים תמיד ילכו עם האדם בלב לזכור להתקרב

לקב"ה, להתחזק וללמוד מהם לעשות ההיפך
ללמוד מהרע לטוב לעלות ולהתעלות לדרגות
קדושות ומרוממות.

"וַעֲשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים"

בבניית הארון שהוא סמל התורה
הקדושה כל ישראל צריכים להיות
שותפים

בפרשת השבוע התורה הקדושה אומרת
לנו על כל העניינים של בניית המשכן, והתורה
הקדושה מצווה את בני ישראל לתרום כסף
לבניית המשכן. רבותינו הקדושים אומרים
שבצלאל ואהליאב שבנו את המשכן, ידעו
להיכן לנתב כל תרומה ואיפה לשים אותה.

אדם שהכסף שלו קשור לחסד, או הכסף
שלו הלך לבניית המשכן. אדם שהכסף שלו
תלוי בכפרה, או הכסף שלו היה הולך לענייני
המזבח. כל אחד מבני המשכן ידעו לנתב
את התרומות לחלק של המשכן או לכלים

שקשורים לשורש נשמתו. אבל התורה הקדושה אומרת שבבניית הארון, לכל אחד מעם ישראל היה צריך שיהיה חלק. שמולם יהיו שותפים בבניית הארון בכסף או בבנייה עצמה, לכל אחד היה חלק ומדוע דוקא בארון? אלא אפשר לפרש ולומר כי הארון מסמל את התורה הקדושה, בתורה הקדושה לא משנה כל אחד מה המידה שלו או מה התיקון שלו בעולם, אחד בא לתקן מידת החסד או מידת הדין, אחד בא לתקן מידת הענוה, זה טוב ושם תתן את התרומה העיקרית שלך. אבל בארון של בית המקדש ששם היו מונחים לוחות הברית, כל אחד מעם ישראל חייב שיהיה לו חלק בבניית הארון בתורה הקדושה. אדם שהטבע שלו נוטה לכעס ינתב את התרומה למשהו של כעס, אדם שהוא בעל חסד ינתב את התרומה לעניין של חסד, אבל בארון שהוא התורה הקדושה כולם חייבים שיהיה להם חלק בו.

וכך נדקדק עוד נראה שכל האותיות מופיעות בבניית הארון חוץ מהאות ג'. נשאל למה דוקא מכל האותיות רק האות ג' לא מופיעה?

אז אפשר לומר שהארון היה בנוי מג' ארזות, ארון אחד חיצוני מזהב בתוכו ארון עץ ובתוכו ארון פנימי גם מזהב "וְצִפִּיתָ אוֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת וּמִחוּץ הַצֶּפֶעַ" ושלוש הארזות זה הג'. וכך אפשר להגיד שיש ג' דרכים בתורה או שאתה תורם לתורה, או שאתה עובד בשביל התורה או שאתה משדל אתרים לעזור לתורה. מתי שאדם עושה כך ועוזר בכל מיני עניינים שהנפש שלו קשורה אליהם, אך בעניינים של התורה הקדושה הוא תמיד יודע שזה הכתר והעטרה לראשו, הוא הולך בדרך השם ועוסק בדבר הנכון שבו ישכון אור ובדרך הישרה שבה צריך ללכת ולהתנהג. הנפש של האדם דוחפת אותו לתרום לתולים ולעניים, אבל בשורה האחרונה חייב שיהיה לאדם חלק בלוחות הברית, חייב שיעזור גם לתורה הקדושה.

**“עֲלֹת אֵילִם סְאֲדָקִים וְעֹלֹת תְּחָשִׁים וְעֹפִי
שָׁרִים”**

**התחש נברא לשעתו בלבד כדי לא
להעמיד את האדם בניסיון היופי**

אולי אפשר לבאר בפרשת השבוע, הקב"ה מצווה את משה רבנו לבנות את המשכן, חלק מהתרומה לבניית המשכן היו עורות תחשים. אומרים רבותינו הקדושים כל מה שברא הקב"ה נברא בששת ימי בראשית החיות הציפורים וכו', יש עשרה דברים שנבראו בין השמשות. התחש הייתה מעין חיה שיש לה קרן בראש והעור שלה היה יפה ונדיר יופי מיוחד שאין כמוהו בעולם הקב"ה ברא אותה לשעתה בלבד (שבת כח:) לפני שבנו את המשכן חיה אחת בלבד, רק בשביל בניית המשכן.

נשאלת השאלה מדוע הקב"ה ברא רק חיה אחת כזאת, למה לא ברא כמה חיות כאלה שהעולם יהנה מעוד חיות כאלו? ועוד שאלה למה הקב"ה לא ברא אותן מבריא את העולם,

למה נבראה התחש רק עכשיו לפני בניית המשכן?

אלא אפשר לבאר ולומר יסוד גדול, בבריאת העולם הקב"ה ברא את כל הבריאה ואחרי שהקב"ה ברא את כל הבריאה כולה, בא הקב"ה לכל הבריאה וביקש מכל בריה שתתרום את הטוב שלה כדי לברוא את בחיר הבריאה, את אדם הראשון. האריה תרם את הכוח שלו, הנמר, הצבי וכר כל אחד תרם את הטוב והכוח שלו לברוא את האדם, יש לאדם כוח של אריה, זריחות של צבי, כוחות מכל הבריאה כולה. כמה שהאדם נדחק לקיר, ככה יוצא ממנו כוח שטמון בו ממה שהקב"ה נתן לו בבריאת העולם.

אם הקב"ה היה בורא את התחש בבריאת העולם, התחש היה צריך לתרום גם הוא לבריאת האדם את היופי הנדיר שהיה לו שאין כמותו בעולם. עם יופי כזה העולם לא היה מתמודד וזה היה גורם יצר הרע גדול ועבירות קשות ביותר. לכן הקב"ה לא ברא את התחש

בששת ימי בראשית והשאיר אותו שיהיה רק
למשכן בלבד.

וכמה הכוח של כל דבר שתרום לבריאת
רואים במדרש (ילקוט תהלים, תתפט), מתי שדוד
המלך סיים לכתוב את ספר תהלים זחה דעתו
של דוד המלך, באה הצפרדע ואמרה לדוד,
אל תזוה דעתך עליך שאני אומרת שירה יותר
ממך, תעל כל שירה ושירה שאני אומרת אני
ממשלה עליה שלושת אלפים משל, ומשתיקה
את דוד, למה דוקא הצפרדע מורידה את הרוח
שנכנסה בדוד ומשתיקה אותו?

אלא תרצט ואמרנו, שכל החיות והבהמות
תרמו לבריאת האדם וגם הצפרדע תרמה,
הצפרדע תרמה את הכוח להלל ולשבח את
הקב"ה. לכן מתי שזחה דעתו של דוד הצפרדע
אמרה לו להפסיק כי הכוח שיש לך לשיר זה
ממני. וכך גם התחש לא נברא בבריאות העולם
כדי שלא יתרום לאדם את היופי הזה שהאדם
לא יכול להתמחד איתו.

